

Dlhodobý zámer v oblasti rozvoja, vzdelávania, výskumu a vývoja umeleckej, vedeckej a inej tvorivej činnosti na obdobie 2018 – 2024

Úvod

Dlhodobý zámer rozvoja Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta Banská Štiavnica, s.r.o., odborná vysoká škola (ďalej len „HUAJA“) na obdobie rokov 2018 – 2024 je vypracovaný v zmysle § 2 ods. 10, zákona 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Základná koncepcia Dlhodobého zámeru sa odvíja od charakteru a zamerania HUAJA a preferovaných priorít v oblasti vysokoškolského vzdelávania, rozvoja, vzdelávania, výskumu a vývoja umeleckej, vedeckej a inej tvorivej činnosti v Slovenskej republike, ale aj v širšom kontexte európskeho vzdelávacieho a výskumného priestoru v umení a vede. Pri tvorbe Dlhodobého zámeru HUAJA zohľadnila výsledky vzdelávania a výskum v predchádzajúcom období, ako aj súčasné podmienky a požiadavky kultúrnej a spoločenskej praxe s víziou uplatnenia absolventov na trhu práce v domácom i zahraničnom priestore.

V Dlhodobom zámere je prvá časť zameraná na súčasný stav, charakteristika a poslanie vysokej školy, na špecifiká regionálnej polohy a foriem štúdia. Druhá časť obsahuje **strategické ciele a rozvojové aktivity**. Dôležitú súčasť tvorí vízia šesťročného vývoja HUAJA, ktorá sa opiera o perspektívne trendy a uplatnenie v praxi nielen v domácom, ale predovšetkým európskom a svetovom vysokoškolskom a kultúrno-umeleckom priestore.

I. Základné východiská dlhodobého zámeru HUAJA

1. Súčasný stav, charakteristika a poslanie HUAJA

1.1 Súčasný stav a charakteristika HUAJA

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s.r.o., odborná vysoká škola pôsobí od akademického roku 2011/2012 ako súkromná vysoká škola, ktorá v rámci procesu celoeurópskej harmonizácie národných systémov vysokoškolského vzdelávania realizuje vybrané umelecké a vedeckovýskumné študijné programy so zameraním na rozvoj talentu a tvorivosti v oblasti umeleckého výkonu, umeleckého diela a jeho vedeckej reflexie na základe estetických, etických a humánných princípov.

Názov inštitúcie nesie meno významného hudobného a výtvarného teoretika, hudobného umelca a estetika Jána Albrechta (1919 – 1996). Ján Albrecht pochádzal z rodiny, z ktorej vyšli viacerí významní reprezentanti európskej i svetovej kultúry (otec Alexander Albrecht, skladateľ a dirigent bol priateľom a študentom Bélu Bartóka; starší príbuzný bol maliar János Vaszary, bratrance Eugén Leher – violista známeho Kolisch Quartett a Thomas Messer – dlhoročný riaditeľ Solomon R. Guggenheim Museum v New Yorku), pričom sa priatelil a kontaktoval s viacerými významnými osobnosťami umeleckého sveta (spisovateľ a básnik Alfred Marnau, maliar Emil Nolde, manželka Oskara Koko-

schku Olda a iní). Z tohto aspektu meno tejto významnej osobnosti v názve vysokoškolskej inštitúcie je symbolom medzinárodnej komunikácie a reprezentuje zameranie HUAJA v umeleckom vzdelávaní na kvalitnej vysokej úrovni v domácom a zahraničnom priestore.

Prioritným zámerom inštitúcie je ponuka a rozvoj umeleckých hudobných študijných programov, ktoré odrážajú aktuálne tendencie a potreby v oblasti medzinárodného umeleckého vzdelávania a reflektujú súčasnú situáciu v profesijnom uplatnení.

HUAJA v súčasnosti poskytuje študijné programy, ktoré v systéme vysokoškolského umeleckého vzdelávania na Slovensku, v Európe a vo svete absolventom umožňujú širšie uplatnenie v praxi. Bohaté medzinárodné kontakty, vedecká a umelecká činnosť garantov študijných programov, skúsených pedagógov a vedeckých pracovníkov je zárukou poskytovania vzdelávania súčasných bakalárskych a magisterských programov na vysokej kvalitatívnej úrovni.

HUAJA v súčasnosti poskytuje dva bakalárske a dva magisterské programy v odbore 2.2.3 Hudobné umenie:

1. Hudobná interpretácia a teória
2. Hudobná tvorba a teória

Garant prvého študijného programu (prof. PhDr. Zuzana Martináková, PhD.) a garant druhého študijného programu (prof. PhDr. Egon Krák, ArtD.), ako aj personálne obsadenie domácich i zahraničných spolugarantov a pedagógov, spĺňajú kritériá nielen pre poskytovanie vysokoškolského štúdia na prvom a druhom stupni, ale aj na treťom stupni.¹

1.2 Poslanie HUAJA

Poslaním súkromnej vysokej školy HUAJA je poskytovanie kvalitného odborného umeleckého a umelecko-vedeckého vzdelávania, ktoré umožňuje absolventom uplatnenie v širších ako len domácich podmienkach. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný predovšetkým na rozvíjanie tvorivých schopností a talentu formou praktického i teoretického tréningu študentov jednotlivých umeleckých špecializácií. Tento zámer si vyžaduje predovšetkým individuálnu formu výučby, pričom sa predpokladá súčasne rozvoj aj kolektívnych foriem podľa najnovších trendov v európskom hudobnom školstve. Kvalitu tohto procesu zabezpečujú najmä významné umelecké osobnosti s bohatou tvorivou činnosťou, ktoré pripravujú umelcov a hudobných špecialistov na profesionálnu dráhu. Špecifikum umelecko-výchovného procesu na najvyššej úrovni spočíva v bohatej ponuke pedagogicky i koncertne činných osobností v medzinárodnom meradle, čo zabezpečuje rôznorodosť metodických prístupov výučby a potrebnú konkurencieschopnosť i záruku kvality.

Dôležitou bázou pre existenciu a rozvoj školy je sledovanie a reflektovanie súčasného stredoškolského a vysokoškolského systému umeleckého vzdelávania na Slovensku, v Európe a vo svete, ktorý má stále rezervy v poskytovaní programov so širším uplatnením v praxi. V tomto zmysle prepojenie praktického a teoretického základu je veľmi užitočné a naďalej perspektívne, o čom svedčí aj doterajšie uplatnenie našich absolventov, ktorí pôsobia ako výkonní umelci (interpreti a skladatelia) a pedagógovia v oblasti hudobného vzdelávania doma i v zahraničí. Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta je jedinou súkromnou umeleckou vysokou školou na Slovensku, ktorá ponúka netradičné formy hudobného vzdelávania (kombinácia praktických a teoretických zručností umožňuje širšie uplatnenie v praxi, ako jediná vysoká škola ponúka na Slovensku štúdium renesančnej a barokovej hudby a štúdium jazzu, tiež hudobných umeleckých študijných programov v kombinácii s hudobnou teóriou, vyučujú tu poprední umelci zo Slovenska i zahraničia netradičnou formou workshopov, intenzívnych vzdelávaní a blokovou výučbou), pričom sa zameriava na postihnutie individuálnych schopností študentov a ich rozvíjanie v súlade s progresívnym svetovým trendom. Garanti, spolugaranti a učitelia sú zárukou kvalitnej výučby, ktorá adekvátne zohľadňuje nové poznatky v danom odbore. Odborný tím, skúsený v pedagogických, umeleckých a vedeckých aktivitách, je zárukou permanentného rozvoja výskumnej činnosti v oblasti hudobno-umeleckých a umenovedeckých disciplín.

---

¹ Akreditačná komisia sa na svojom na 102. zasadnutí 13. 9. 2017 vyjadrila kladne k uskutočňovaniu dvoch doktorandských ŠP.

2 Regionálna poloha HUAJA

HUAJA so sídlom v Banskej Štiavnici je umiestnená v historickom centre Slovenska, ktoré je známe svojou malebnou hornatou krajinou so starými dejinami nemeckých osadníkov a s nimi spojeného baníctva, remesiel, tradíciou medzinárodných kultúrnych vzťahov a bohatou historickou architektúrou a umeleckou tvorbou. Banská Štiavnica je jedným z najkrajších a historicky najzaujímavejších miest na Slovensku. V decembri roku 1993 sa Banskej Štiavnici dostalo najvyššieho medzinárodného uznania, keď bolo historické jadro mesta spolu s technickými pamiatkami v okolí zapísané do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. V 17. storočí Banská Štiavnica prežila svoje zlaté obdobie (ťažba zlata a striebra dosiahla najvyššie hodnoty v roku 1690). Samotné mesto zaznamenalo kultúrny a stavebný rozmach a stalo sa centrom spoločenského a kultúrneho diania. V 18. storočí bola Banská Štiavnica tretím najväčším mestom v Uhorsku. Významným medzníkom v histórii mesta bolo zriadenie Baníckej akadémie v roku 1762. Bola to prvá vysoká škola technického charakteru na svete a Banská Štiavnica sa stala centrom rozvoja banskej vedy a techniky v Európe. S menami profesorov tejto školy sú spojené mnohé európske, ba aj svetové prvenstvá v oblasti vedy a techniky.

Kultúrnu históriu regiónu tvorili veľké osobnosti monarchie, politického, hudobného, výtvarného aj dramatického umenia, ktorých tvorba vplývala na rozvoj umenia Slovenska a v mnohých prípadoch aj Európy. Manžel cisárovnej Márie Terézie, František Štefan Lotrinský, navštívil v júni 1751 Banskú Štiavnicu, Kremnicu a ďalšie lokality v ich bezprostrednej blízkosti. Žili tu početní nemeckí prisťahovalci a pôsobili tu mnohí umelci, spisovatelia a vedci: polyhistor 18. storočia Matej Bel, Andrej Sládkovič, Andrej Kmeť, Samuel Mikovíni, Kornel Hell, hudobní skladatelia (Július Hiray, Ján Levoslav Bella, Viliam Figuš Bystrý a iní) a mnoho ďalších známych aj menej známych umelcov, politikov, pedagógov. Tradíciu v Banskej Štiavnici má vzdelávanie na viacerých založených školách už najmenej štyri storočia.

V posledných desaťročiach tu boli založené viaceré významné festivaly a prehliadky umenia, ktoré sa podieľajú na celkovej úrovni rozvoja umeleckého vzdelávania v meste i regióne.

HUAJA prispela k duchovnému rozvoju svojimi vlastnými pravidelnými umeleckými, vedeckými a vzdelávacími podujatiami:

- Medzinárodné dni klasickej gitarovej hry (festival a workshopy – jún, každoročne od roku 2009)
- Medzinárodný hudobný festival SCHEMNITIENSIS (apríl – júl, každoročne od roku 2012)
- Medzinárodné sympóziu Jána Albrechta: Filozofické koncepcie v hudbe a umení (október, bienále od roku 2011)
- Medzinárodný seminár: Progresívne metódy analýzy v hudbe a umení (október, bienále od roku 2012)

Na základe týchto historických skutočností a daností regiónu, HUAJA sa svojimi aktivitami stala kultúrnou a vzdelávacou inštitúciou nielen v rámci tohto regiónu, ale aj celého územia Slovenska. Kvalitou svojho edukačného programu a výsledkami umeleckej a vedeckej činnosti vytvorila solidnú bázu pre aktívne pôsobenie v celoeurópskom a čiastočne svetovom umeleckom dianí.

V prostredí Banskej Štiavnice HUAJA stavia na jedinečnosti a špecifických kvalitách študijných programov, ktorých ambíciou v budúcnosti je vytvorenie platformy na prepojenie rôznych umeleckých zameraní a produkcie multimediálnych artefaktov. Zámer HUAJA je tak reakciou na rýchlo sa meniace podmienky fungovania hudobného umenia a kultúry v dnešnom svete. HUAJA reprezentuje vzdelanostný status pre široké uplatnenie absolventov v každej oblasti hudobnej tvorivosti a jej šírenia. Kolektív pedagógov tvoria umelci a odborníci, ktorí sa presadili v medzinárodnom meradle a v kontexte domácich a zahraničných umeleckých i vedeckých podujatí.

HUAJA v Banskej Štiavnici je zaujímavá nielen vzhľadom na svoje umiestnenie v srdci Slovenska, ale najmä pre medzinárodný rozmer inštitúcie a bohaté partnerské vzťahy, ktoré lákajú oveľa pestrejšiu skladbu uchádzačov z okolitých i vzdialenejších krajín.

HUAJA vzhľadom na absenciu veľkých umeleckých a hudobných inštitúcií (opera, veľké koncertné priestory, hudobné inštitúcie) v Banskej Štiavnici získala akreditáciu pre časť výučby

v Bratislave. Študentom je tak umožnené podieľať sa aj na hudobnom živote veľkomesta, účinkovať v orchestroch a hudobných inštitúciách v meste Bratislava.

HUAJA v rámci spolupráce umožňuje študentom účinkovať s ŠKO Žilina (naša absolventka špecializácie orchestrálne dirigovanie ako dirigentka často účinkuje s týmto orchestrom), ďalej s mládežníckym orchestrom pod Hudobným centrom v Bratislave a inými väčšími a menšími inštrumentálnymi a zborovými zoskupeniami vo Viedni (ako interpreti, dirigenti i skladatelia) mimo regiónu Banská Štiavnica.

3 Štúdium na HUAJA

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica zabezpečuje vzdelávanie a výchovu profesionálnych hudobníkov, komorných hráčov i koncertných umelcov – predovšetkým komorných a orchestrálnych hráčov, všestranne pripravených skladateľov a všeobecne vzdelaných hudobných odborníkov. V kontexte slovenského vysokého umeleckého školstva HUAJA poskytuje v mnohom výnimočné študijné programy v jedinečnom prepojení hudobnej praxe s hudobnou teóriou, v sólickej a súborovej hre so zameraním na vážnu i jazzovú hudbu, ako aj na Slovensku prvej ucelenej koncepcie historicky poučenej interpretácie (renesančnej a barokovej hudby). Táto orientácia a organizácia štúdia vyplynula z logickej reakcie na meniace sa podmienky profesionálnych hudobníkov vo vyspelých krajinách Európy i sveta. Špecifikom štúdia sú profilujúce predmety hlavných špecializácií, ktoré majú charakter individuálnej výučby a predmety hudobno-teoretického základu, ktoré majú charakter kolektívnej výučby. Súčasťou umelecko-vzdelávacieho procesu je pravidelné koncertné účinkovanie študentov i pedagógov v rámci interných a externých koncertných a projektových podujatí v domacom i zahraničnom priestore.

HUAJA pravidelne umožňuje realizáciu študijných pobytov pedagógov i študentov v zahraničí v rámci programu Erasmus. Každoročne organizuje špecializované kurzy, workshopy a praktické semináre, ako aj projekty osobitého zamerania so zahraničnou účasťou, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kvality umelecko-vzdelávacieho procesu.

V súčasnosti HUAJA spolupracuje najmä s týmito zahraničnými inštitúciami: Akadémie múzických umení v Praze, Janáčkova akadémia múzických umení v Brne, Ostravská univerzita, Hudobná akadémia Ferencza Liszta, Budapešť, University of Miskolc, Akademiya muzyczna, Bydgoszcz, Universität für Musik und darstellende Kunst, Wien, Vienna a Prayner Konservatorium, Wien, Hudobná akadémia, Ljubljana, Conservatorio di Musica Arrigo Boito, Parma, Conservatorio di Musica di Adria, Venezia, Conservatorio di Musica Giuseppe Martucci, Salerno, Conservatorio di Musica Umberto Giordano, Foggia, Instituto Superiore di Study Musicali L. Bocherini, Lucca, Centre de Musique Baroque de Versailles, Hochschule für Music Würzburg, Universität Leipzig, Academia de Muszica Gheorghe Dima, Cluj-Napoca, Real Conservatorio Superior Victoria Eugenia, Granada, Estonian Academy of Music and Theatre, Tallin a University of Wisconsin, Green Bay.

V študijných programoch, ktoré sa v súčasnosti realizujú na HUAJA, sa prejavila pomerne veľká miera samostatných aktivít študentov, ich samostatnosť a invenčnosť myslenia. V pedagogickom procese sme preferovali a naďalej budeme preferovať dialogické formy výučby, to znamená, že pedagóg citlivo a individuálne vedie študenta k tomu, aby bol schopný položiť si relevantné otázky, ktoré sú v intenciách daného programu, aby vedel nazerať na problém z viacerých aspektov a bol súčasne vedený ku schopnosti kritického analytického pohľadu na problém, na seba a svet a najmä na duchovné hodnoty.

Poslucháč je vedený k takému stupňu umeleckej gramotnosti a estetického vedomia, aby mu bolo umožnené hľadať svoju ľudskú a umeleckú identitu v intenciách reálneho umeleckého prostredia optimálnym spôsobom. V rámci realizácie programov ide teda o ciele kreovanie a profilovanie estetického myslenia so zreteľom na ujasnenie si obsahu a pojmov hodnôt vo filozofickom, estetickom a etickom zmysle. Veľký akcent sa kladie na tréningové aktivity v danom zameraní konkrétneho nástroja, súborovej hry a kompozičnej práce. Tu je jednou z hlavných metód výučby smerovanie adepta k vytváraniu si vlastných modelov tvorby, založených na hlbokjej znalosti historických, teoretických a hudobno-technických faktov.

Svoje miesto má i kultivácia audiovizuálnej gramotnosti poslucháčov s akcentom na percepčné činnosti. Ide tu v podstate o adaptáciu na prostredie a proces uvedomovania si svojho špecifického potenciálu a svojich limitov, ako aj neskoršej voľby pre vhodnú špecializáciu. V študijnej rovine sa realizuje bohatý komplex činností od remeselnej zručnosti až po maximálny rozvoj kreativity v rámci uvedomovania si emocionalizácie umeleckého výrazu, vedomého pestovania kritického odstupu, nachádzania komparatívnych postupov, vedomého využívania vlastnej originality a celkovej dynamizácie procesu hľadania osobitého prejavu a výrazu. Dôraz sa tu kladie na procesuálnu stránku, na cestu, ktorá osciluje v oblúku od perceptu ku konceptu a ktorá vedie k aperceptívnosti a koncepcnosti tvorivého myslenia vôbec. Saturovanie týchto činností vedie v optimálnej miere k nachádzaniu vlastných tvorivých modelov a konceptov, vedie ku schopnosti vedomého hľadania kultúrnych kontextov, schopnosti vyššej úrovne profesionálnej orientácie v kultúrnom dedičstve európskeho a celosvetového rozmeru.

Kvalitu hudobného a umeleckého vzdelávania umožňuje aj implementácia Vnútorného systému zabezpečovania kvality na HUAJA, zavedeného od roku 2012. Pomocou jeho nástrojov HUAJA permanentne sleduje a zvyšuje kvalitu vzdelávania (aj na základe pravidelného vyhodnocovania ankiet a sledovania uplatnenia absolventov) s cieľom dosiahnuť lepšie uplatnenie absolventov v prostredí rýchlo sa meniacich požiadaviek na trhu práce nielen v domácom, ale aj v zahraničnom prostredí. Dôležitou súčasťou tohto procesu je zefektívnenie a skvalitnenie vzdelávania na HUAJA a s tým súvisiacich pedagogických, umeleckých a vedeckých výstupov.

II. Strategické ciele a rozvojové aktivity

Primárne strategické ciele

K primárnym strategickým cieľom HUAJA patrí internacionalizácia poskytovaných študijných programov vzhľadom na ich využiteľnosť v praxi a uplatnenie na trhu práce.

HUAJA má už v súčasnosti vytvorené vhodné podmienky na ďalší rozvoj v oblasti:

1. vzdelávania a vychovávania kvalifikovaných odborníkov, ktorí už na základe doterajších skúseností majú širšie možnosti uplatnenia sa na trhu práce doma a v zahraničí,
2. v oblasti ľudských zdrojov, najmä personálneho zabezpečenia študijných programov
3. zvyšovania kvality vývojovej a výskumnej činnosti v oblasti umenia a vedy
4. digitalizácie a informačnej technológie vo vysokoškolskom umeleckom vzdelávaní
5. rozvíjania medzinárodnej umeleckej a vedecko-výskumnej spolupráce a prezentácie ich umeleckých a vedeckých výstupov,
6. vzťahov s verejnosťou,
7. zlepšovania priestorového a materiálno-technického zabezpečenia,
8. inovovania vnútornej organizačnej štruktúry a riadenia HUAJA podľa aktuálnych potrieb,
9. finančného zabezpečenia,
10. monitoringu v súčinnosti s Vnútorným systémom zabezpečenia kvality,

1 Vzdelávanie

Jednou z hlavných priorít HUAJA je v duchu bolonskej deklarácie vytvorenie konkurencieschopného priestoru v rámci systému vysokoškolského vzdelávania v Európe a vo svete. Z toho aspektu HUAJA získava granty a programy na podporu študentských a pedagogických mobilit v rámci programu Erasmus+ (resp. iných programov a štipendií), ktoré významnou mierou prispievajú k zvyšovaniu kvality výučby a stimulujú vzdelanostný a vedecký rast pedagógov.

Výučba v rámci študijných programov je zameraná na aktuálne požiadavky súčasného trhu práce ako aj trendu v oblasti rozvoja interpretačného a kompozičného umenia a umeleckého školstva vzhľadom na uplatnenie študentov v praxi.

Najfrekvencovanejším a najoverenejšími didaktickým postupmi sú tvorivé semináre, cvičenia, workshopy, individuálna i kolektívna tvorivá práca pod vedením pedagóga s cieľom precizovať metódy k dosahovaniu špecifických umeleckých zručností.

Hlavným cieľom je:

- poskytovanie kvalitného a odborného štúdia s prepojením na výskumnú činnosť v oblasti umenia a vedy,
- zavedenie štúdia na tret'om stupni.

Všetky študijné programy využívajú systém ECTS, ktorý umožňuje určitý stupeň voľnosti vo výbere orientácie a voľby tempa štúdia. Systém ECTS umožňuje študentské mobility (štúdium a stáž), ktoré HUAJA realizuje v rámci programu ERASMUS+. HUAJA už od vzniku ponúka možnosť domácim i zahraničným študentom absolvovať štúdium, resp. časť štúdia podľa pravidiel ECTS.

Prioritným zámerom HUAJA je poskytovanie vzdelávania na vysokej kvalitatívnej úrovni, ktorej zárukou sú na jednej strane významní domáci i zahraniční umelci, vedci a pedagógovia, podieľajúci sa na výučbe a na strane druhej spolupráca s poprednými vysokými umeleckými školami v zahraničí, na ktorých študenti môžu absolvovať časť štúdia (v rámci programu Erasmus, Leonardo a i.).

S odvolaním sa na prijaté uznesenia a materiály AEC v minulosti (Asociácia európskych konzervatórií), ktorá združuje umelecké vysoké školy krajín Európskej únie so sídlom v Utrechte, sú takmer všetky existujúce umelecké vzdelávacie programy (hudba, výtvarné umenie, architektúra a pod.), s ohľadom na ich náročnosť a komplexnosť koncipované zásadne trojstupňovým vzdelávacím systémom.

Dlhodobým riešením je budovať štruktúry hudobného vzdelávania v zmysle nastavených kritérií študijných programov odboru Hudobné umenie v kontexte fungovania pracovísk.

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica v roku 2011 zriadila **Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy (CVUV)** ako špecializované výskumné, vývojové a inovatívne pracovisko, ktoré slúži na prenos výsledkov vedy, techniky a umenia výkonov do spoločenskej a hospodárskej praxe. Špecifickým zameraním CVUV je vytváranie kvalifikovaných informačných báz a zdrojov pre tvorbu národných a spoločenských priorít v oblasti kultúry a umenia. Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy je zamerané na riešenie výskumných úloh podľa potrieb jednotlivých špecializácií. Výsledky sú prezentované v podobe umeleckých výstupov (koncertov, kultúrnych podujatí), seminárov, konferencií, workshopov s medzinárodnou účasťou a tiež publikovaných výstupov (knihy, zborníky, katalógy, CD, DVD, notoviny a pod.).

Významnou súčasťou transferu výsledkov výskumu v oblasti umenia a vedy je pravidelné vytváranie priestoru pre ďalšie vzdelávanie atraktívnymi formami s účasťou významných medzinárodných uznávaných osobností.

HUAJA v budúcnosti plánuje rozvíjať ďalšie podmienky pre vzdelávanie, umelecký a vedecký rast vzdelávania. Dôležitú súčasť predstavujú vzdelávacie programy, ktoré sú inovatívne vo svojom napojení na spoločenské štruktúry a inštitúcie, podnikateľské prostredie a s prvkom medzinárodnej mobility naprieč tromi hlavnými sektormi v zmysle strategického inovačného programu EIT. Počas dánskeho predsedníctva sa v pracovnej skupine pre výskum rokovalo o návrhu na zmenu a doplnenie nariadenia o EIT. Návrh vo všeobecnosti uvítali všetky delegácie. Počas rokovaní predniesli isté otáz-

ky s cieľom objasniť okrem iného úlohu správnej rady a vzťah medzi touto radou a riaditeľom EIT, ako aj úlohu členských štátov a pravidlá správy práv duševného vlastníctva. V rámci budúcich rokovaní bude potrebné ďalej objasniť najmä úlohu členských štátov. Pokiaľ ide o návrh strategického inovačného programu EIT, delegácie vyzdvihli skutočnosť, že mnohé nové znalostné a inovačné spoločnosti (ZIS) sú zásadne naviazané na celkový rozpočet programu Horizont 2020. Celkový počet nových ZIS a harmonogram ich vytvárania ostáva nedoriešenou otázkou, ktorá si vyžaduje ďalšie preskúmanie. Aj keď naše štruktúry ešte nie sú tak ďaleko, pokladáme tento smer za rozhodujúci pri budovaní kompetencií v našom prostredí.

V súlade s investičným zámerom a rozvojom študijných programov v ďalšom období plánuje HUAJA zaviesť nové prístupy v oblasti vzdelávania a rozvoja infraštruktúry v rámci dlhodobého zámeru na roky 2018 – 2024, ďalej zavádzať, rozvíjať a implementovať do praxe nové metódy vzdelávania formou letných kurzov, celoročných seminárov a nových foriem celoživotného vzdelávania a s možnosťami, ktoré vyplývajú z výzvy na predkladanie projektov. HUAJA plánuje realizovať nové progresívne formy vzdelávania na medzinárodnej úrovni (celoročné usporadúvanie seminárov, kurzov, medzinárodných podujatí, sympózií; organizovanie medzinárodných letných aktivít ako festivaly, tréningové aktivity, workshopy, letné kurzy s prezentáciou umeleckých výstupov).

2 Ľudské zdroje

HUAJA počas šesťročnej existencie systematicky realizovala politiku rozvíjania ľudských zdrojov, predovšetkým v oblasti personálneho zabezpečenia študijných programov. Najmä v oblasti jazzu absentovali pedagógovia z vysokoškolským vzdelaním v odbore. Už v prvých rokoch sa HUAJA zamerala na výchovu a vzdelávanie nových kádrov a na ich profesijný a kariérny rast.

Hlavným zámerom v tomto období bude:

- rozvíjanie umeleckého a vedeckého potenciálu,
- vytvorenie podmienok pre ich kariérny rast aj v oblasti poskytovanie 3. stupňa vzdelávania v doktorandskom štúdiu, ktoré HUAJA plánuje získať v najbližšom období,
- vytvorenie podmienok pre pedagogický kariérny rast (umožniť získanie vysokoškolských titulov docent a profesor),
- rozvíjanie prijímania hosťujúcich učiteľov a umelcov zo zahraničia,
- vytvorenie podmienok pre zamestnanie mladých perspektívnych učiteľov.

3 Vývoj a výskum

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica kladie mimoriadny dôraz na vývoj a výskum v oblasti umenia a umenovedeckých disciplín, ktorý je koordinovaný excelentným pracoviskom **Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy (CVUV)**.

Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy je zamerané na riešenie výskumných úloh podľa potrieb jednotlivých špecializácií. Výsledky sú prezentované v podobe umeleckých výstupov (koncertov, kultúrnych podujatí), seminárov, konferencií, workshopov s medzinárodnou účasťou a tiež publikovaných výstupov (knihy, zborníky, katalógy, audiovizuálne nosiče, notoviny a iné). CVUV kladie dôraz na využitie a implementáciu výsledkov výskumu v oblasti umenia a vedy vo vzdelávacom procese, ktorý je obohacovaný atraktívnymi formami s účasťou významných medzinárodne uznávaných osobností. V rámci CVUV boli prezentované a publikované viaceré umelecké a vedecké výstupy.

Na realizáciu výskumu sa finančné prostriedky získavajú jednak z rozpočtu HUAJA a tiež z grantov. Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy je zamerané na riešenie výskumných úloh podľa potrieb jednotlivých špecializácií. Výsledky sú prezentované v podobe umeleckých výstu-

pov (koncertov, kultúrnych podujatí), seminárov, konferencií, workshopov s medzinárodnou účasťou a tiež publikovaných výstupov (knihy, zborníky, katalógy, CD, DVD, notoviny a pod.).

Špecifické zameranie HUAJA a špecifický typ výskumu je veľmi úzko prepojený s praxou. Výstupmi výskumov a vzdelávania sú tiež umelecké diela a aktivity (čiastočne knižné publikácie, katalógy, notoviny, CD, DVD), ktoré sa realizujú nielen na vnútornej akademickej pôde, ale aj v spolupráci s mestom, galériami, múzeami, knižnicami, koncertnými ustanovizňami, kultúrnymi inštitúciami, ako aj bankovým a podnikateľským sektorom. V tomto smere možno hovoriť o aplikovanom výskume (napr. kultúrne vystúpenia v rámci podujatí mesta, regiónu, Slovenska, podnikateľských subjektov a pod.). Jednotlivé výsledky sú prezentované tiež na medzinárodnom fóre, kde sa výsledky výskumu v oblasti umenia i vedy prezentujú napríklad v rámci spoločných medzinárodných hudobných festivalov, umeleckých podujatí, workshopov, sympózií, konferencií a seminárov). Významnou súčasťou transferu výsledkov výskumu v oblasti umenia a vedy je aj využívanie priestoru pre ďalšie vzdelávanie atraktívnymi formami s účasťou významných medzinárodne uznávaných osobností.

HUAJA disponuje **Akademickou knižnicou**. Knižničné fondy sú umiestnené v centrálnej budove na Botanickej ulici 354/2 v priestoroch: hlavná knižnica, 3 príručné knižnice. Študentom a pedagógom je momentálne k dispozícii vyše 7000 knižných titulov, 1 511 notových materiálov a 2 187 audio-vizuálnych nosičov (CD a DVD), domáce odborné časopisy. Knižnica disponuje jedinečnou hudobnou encyklopédiou *Komponisten der Gegenwart* (skladatelia súčasnosti), ktorá obsahuje informácie o živote a diele viac ako 800 skladateľov z celého sveta a zároveň podrobné analýzy ich skladieb. K najvýznamnejším prírastkom patrí 14 zv. odborná hudobná príručka *Handbuch der neuen Wissenschaft Dahlhaus/Danuser*. HUAJA plánuje aj naďalej priebežne zakupovať a dopĺňať knižničný fond monografickými, elektronickými a seriálovými publikáciami najnovších titulov z celého sveta. Zámerom HUAJA pre ďalšie obdobie je aj postupná digitalizácia knižnice, rozvoj jej informačného vybavenia a personálneho zabezpečenia a skvalitnenie poskytovaných služieb.

HUAJA má svoje **Edičné oddelenie**, ktoré systematicky pripravuje a realizuje plán edičnej činnosti. Doteraz vydalo 14 neperiodických publikácií (z toho 4 partitúry). Dvakrát ročne vydáva periodikum – vlastný vedecký a umelecký časopis **Ars pro toto**, ktorý je zameraný na zverejňovanie umeleckých a vedeckých výsledkov nielen pedagógov, študentov HUAJA, ale aj odborníkov zo zahraničia, ďalej na propagovanie i recenzie koncertných, umeleckých, vedeckých a iných aktivít. Časopis obsahuje aj časť vedeckých štúdií v anglickom jazyku a anglické abstrakty vedeckých štúdií v slovenskom jazyku.

V rokoch 2018 – 2024 HUAJA bude naďalej rozvíjať vývoj a výskum v spolupráci s domácimi a zahraničnými partnerskými inštitúciami. V edičnej činnosti sa viac zameria na vydávanie skrípt a učebného materiálu podľa požiadaviek a rozvoja jednotlivých hudobných a umeleckých špecializácií. K realizácii tohto zámeru prispieva aj Akademická knižnica, ktorej cieľom je postupné dopĺňanie knižničných fondov (knihy, audiovizuálne nosiče, notoviny, partitúry a pod.) s cieľom zvyšovania kvalitného poskytovania knižničných služieb pre realizáciu vývoja a výskumu v oblasti umenia a vedy. Hlavným zámerom je naďalej realizovať a rozvíjať vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy, ktoré výstupy sú uznávané v medzinárodnom meradle.

4 Digitalizácia a informačná technológia

Na umeleckých vysokých školách je nevyhnutná potreba špeciálnych priestorov a vybavenia, ktoré v súčasnom technologicky a digitálne vyspelom svete vytvárajú vhodné podmienky pre vzdelávanie v umeleckých špecializáciách na medzinárodnej úrovni.

HUAJA sa bude snažiť získať financie aj z verejných zdrojov, ktoré umožnia realizáciu projektu na vytvorenie vhodného materiálneho a materiálno-technologického vybavenia na HUAJA v kontexte umeleckých vysokých škôl najmä v týchto oblastiach:

1. Modernizácia výučby v informačných technológiách: v oblasti hudby tieto technológie budú využívané v špecializáciách jazz, náročnejšia populárna hudba, world music, elektroakustická hudba,

zvuková tvorba, sound design a réžia. Potrebné bude zakúpenie elektronických prístrojov pre mixáž, strihovú techniku, mastering a pod., elektrické hudobné nástroje, kombá a pod.).

2. Súčasťou projektu bude vybavenie nahrávacích a produkčných štúdií a vybavenie samotnej koncertnej sály (tiež kúpa hudobných nástrojov – koncertný klavír, organ a čembalo), ktorá svojím technickým vybavením umožní nahrávanie, produkciu a audio-vizuálne výstupy, vzdelávanie v oblasti zvukovej tvorby a réžia na požadovanej kvalitnej digitálnej a technologickej úrovni a získavanie nevyhnutných praktických zručností študentov pre prípravu na povolanie.

3. Digitalizácia umeleckých výstupov a nahrávok: v rámci projektu zabezpečenie digitálnych a technologických zariadení na digitalizáciu starších nahrávok na LP platniach, mg záznamoch a digitalizácia v podobe audio-vizuálnych výstupov pedagógov a študentov a tiež domácich a zahraničných významných umeleckých osobností, ktoré s VŠ spolupracujú.

5 Internacionalizácia – rozvoj medzinárodných vzťahov

Rozvíjanie medzinárodnej spolupráce patrí k prioritným zámerom HUAJA. Jednotliví garanti a pedagógovia zabezpečujúci študijné programy majú viaceré rozbehnuté formy spolupráce s viacerými európskymi i s niektorými zámorskými krajinami. Doterajšia spolupráca sa rozvíjala aj na báze existujúcich rozvinutých vzťahov najmä s európskymi partnerskými inštitúciami. K rozvoju bilaterálnych vzťahov prispel aj program Erasmus, umožňujúci vzájomné mobility pedagógov a zamestnancov a výmenu skúseností medzi HUAJA a zahraničnými umeleckými vysokými školami a inštitúciami. Systém výmeny pedagógov a študentov umožnil tiež prijatie zahraničných pedagógov na krátkodobé i dlhodobé pobyty.

Hlavným zámerom HUAJA je naďalej rozvíjanie a nadväzovanie ďalšej spolupráce a uzatváranie bilaterálnych dohôd s takými VŠ a inštitúciami v zahraničí, ktoré stoja najbližšie k domovským študijným programom a zámerom a sú schopné v rámci Erasmus programu zabezpečiť výmenu pedagógov a študentov. V tomto smere HUAJA plánuje rozvoj s ďalšími krajinami Európy, zámoria a najmä s krajinami blízkeho i ďalekého východu, ktoré prejavujú zvyšujúci záujem o spoluprácu.

Rozvoj medzinárodnej spolupráce na HUAJA je prioritne daný:

- využívaním systému ECTS, ktorý umožňuje študijné pobyty domácich študentov na popredných umeleckých vysokých školách vo vyspelých krajinách nielen východného bloku, ale aj v krajinách Európskej únie a v zámorí,
- záujmom zo zahraničia o štúdium alebo stáž na HUAJA,
- záujmom študentov HUAJA o štúdium alebo stáž na konkrétnych inštitúciách v zahraničí,
- záujmom o krátkodobé pôsobenie – výučba a školenie (napr. o realizáciu prednášok, workshopov a koncertov) pedagógov a odborníkov zo zahraničia,
- záujmom pedagógov a zamestnancov HUAJA o výučbu a školenie v zahraničí na konkrétnych inštitúciách,
- záujmom umeleckých a vedeckých pracovníkov zo zahraničia o umelecko-výskumnú a vedecko-výskumnú spoluprácu s HUAJA,
- záujmom umeleckých a vedeckých pracovníkov HUAJA o umelecko-výskumnú a vedecko-výskumnú spoluprácu v zahraničí,
- moderným trendom, ktorý si vyžaduje pravidelné organizovanie medzinárodných aktivít na pôde HUAJA, s čím je spojené rozvíjanie kontaktov so zahraničnými kolegami a inštitúciami.

V tomto smere HUAJA eviduje zvyšujúci záujem vo všetkých uvedených súčiastiach tak zo strany domácich, ako aj zahraničných študentov, učiteľov a umelecko-výskumných a vedecko-výskumných pracovníkov.

6 Vzťah s verejnosťou

Postavenie umeleckých VŠ je špecifické vo vzťahu k profesionálnej umeleckej sfére a jej inštitucionálnym formám v spoločnosti. V tomto zmysle hovoríme o praxi ako o kultúrnom prostredí a stavu jeho infraštruktúry. S týmto prostredím je priestor umeleckého vzdelávania VŠ organicky spojený – tvorí rámec prípravy adeptov jednak na pracovné zamerania špecifických funkcií a špecialistov pre tvorbu nových inovatívnych štruktúr rozvoja umeleckých kompetencií aj v sociálnom slova zmysle.

Prostredie slovenského kultúrneho života charakterizuje značne entropický stav, systémová nekonceptnosť, dlhodobý chronický nedostatok financií, názorové nezhody umeleckých komunit, nekooperatívnosť. Alternatívne zdroje financovania umenia a kultúry neboli dostatočne vytvorené – a neboli ani vytvorené podmienky a systémové nástroje, ktoré by boli schopné suplovať neexistujúce zdroje. Vzdelávanie v oblasti umenia, hlavne hudby, sa tak ocitá v stále sa prehlbujúcej existenčnej neistote, kedy absolventi špecializovaného hudobného umenia (vysoko ceneného v západnej časti Európy) nachádzajú uplatnenie so svojimi jedinečnými schopnosťami viac v zahraničí ako doma. Dôvodom je absencia infraštruktúry na regionálnej úrovni, nedostatočné pracovné kapacity v existujúcich inštitúciách, ale aj nedostatočný počet fungujúcich neštátnych subjektov, ponúkajúcich prácu. Slovensko sa stále prezentuje nejasným definovaním hodnoty umeleckej práce v ekonomickom zmysle, absencie hodnotných umeleckých výkonov vo sfére veľkej väčšiny médií, ktoré si zamieňajú umenie so zábavným priemyslom, tápajú v nevedomosti pri koncipovaní kultúrnych programov a v záujme kultúry a umenia postupujú skôr technokraticky. Výsledkom je faktická neschopnosť komerčne využiť vážne umenia na Slovensku v takej miere, ako sme toho svedkami vo vyspelých štátoch Európskej únie.

Súčasne sa prejavujú príkre kontrasty nerovnakého rozvinutia hudobnej kultúry a hudobného života v rozličných častiach Slovenska. Základom koncepcie štátnej kultúrnej politiky sa stále nestal argument, že spoločnosť, ktorá investuje do umeleckého vzdelávania a duchovného rozvoja osobnosti, získava populáciu mentálne a fyzicky zdravšiu a odolnejšiu, sociálne istejšiu a intelektuálne vyspelejšiu. Takýto vývoj prináša v dlhodobejšom horizonte aj zníženie kriminality, pokles extrémisticky zmýšľajúcich sociálnych skupín, elimináciu drogových a iných závislostí, ako aj pokrok vo formovaní etických a estetických postojov, vedúcich k zmenám celkového životného štýlu. So vzdelaním neodmysliteľne súvisí aj výskum a vývoj predmetných odvetví, ktoré posúvajú poznanie, tvoria piliere tradície a v konečnom dôsledku budujú základy prosperity celej spoločnosti.

HUAJA sa naďalej bude snažiť presvedčiť verejnosť o nevyhnutnosti umeleckého vzdelávania. Absencia duchovného rozmeru zasahuje prakticky všetky sociálne vrstvy. Z tohto aspektu prepojenie HUAJA s verejným sektorom a presvedčenie o potrebe humanitného vzdelávania a zmýšľania, je neodmysliteľnou podmienkou pre rozvíjania umeleckého vzdelávania a uznania umeleckých výstupov v širšej socio-kultúrnej sfére.

7 Priestorové a materiálno-technické zabezpečenie

HUAJA má už v súčasnosti vytvorené vhodné podmienky na ďalší rozvoj v oblasti priestorového a materiálno-technického zabezpečenia. Súčasné prenajaté tri priestory o celkovej ploche 500 m² plánuje postupne so zväčšujúcim záujmom o štúdium inovovať a rozširovať. Podobne aj priestorové plánuje postupne rozšíriť o kvalitné hudobné nástroje (pre špecializáciu jazz, vážna hudba a historická hudba, kde je potrebné zakúpenie kvalitných replík dobových nástrojov), ďalšie dobudovanie audiovizuálnej a projekčnej techniky, prístrojového vybavenia pre kompozičné ateliéry, elektro-akustické a nahrávacie štúdiá a podobne.

Primárnym cieľom HUAJA je byť medzinárodne uznávanou, umeleckou vysokou školou v nielen v stredoeurópskom, ale aj v širšom svetovom priestore. Podstatnou súčasťou naplnenia cieľa poskytovať kvalitné, medzinárodne porovnateľné vzdelanie v umeleckej oblasti je modernizácia a inovácia priestorového a materiálno-technického vybavenia a zabezpečenie na vysokej úrovni.

HUAJA si ako ďalší cieľ v rámci investičného zámeru pre obdobie 2018 – 2024 vytýčila vybudovanie ďalších pracovísk (podľa svojich finančných možností), v ktorých by študenti mohli realizovať svoje výstupy (veľká koncertná sieň, multifunkčná miestnosť, ateliéry, pracovne, cvičné miestnosti, multimediálne učebne), ale aj priestory pre pestovanie športu (tenisový kurt, volejbalové ihrisko, telocvičňa a i.) a ich dobudovanie po materiálno-technickej stránke.

Medzi nemenej významné priority na najbližšie roky bude postupné budovanie nástrojového vybavenia, skvalitnenie služieb zabezpečovania informačných systémov, modernizácia výpočtovej techniky, sieťovej infraštruktúry a softvérových systémov vo vyššom štandarde.

Z uvedených aktivít (uskutočňovaných i plánovaných) bude profitovať nielen HUAJA, ale aj región a celá spoločnosť (posilní sa infraštruktúra banskoštiavnického regiónu, čím sa zníži nezamestnanosť, pričom umelecké aktivity prilákajú zahraničných turistov, účasť na medzinárodných aktivitách zviditeľní HUAJA i Slovensko a pod.).

HUAJA bude postupne budovať ďalšie pracoviská, v ktorých by študenti mohli realizovať svoje výstupy (koncertná sieň, multifunkčná miestnosť, ateliéry, pracovne, cvičné miestnosti, multimediálne učebne), ale aj priestory pre pestovanie športu (tenisový kurt, volejbalové ihrisko, telocvičňa a i.).

Z uvedených aktivít (uskutočňovaných i plánovaných) bude profitovať nielen HUAJA, ale aj región a celá spoločnosť (posilní sa infraštruktúra banskoštiavnického regiónu, čím sa zníži nezamestnanosť, pričom umelecké aktivity prilákajú zahraničných turistov, účasť na medzinárodných aktivitách zviditeľní HUAJA i Slovensko a pod.).

8 Vnútoraná organizačná štruktúra a riadenie HUAJA

Vnútornú organizačnú štruktúru HUAJA vzhľadom na dva poskytované akreditované študijné programy na prvom a druhom stupni a realizovaný vývoj a výskum tvorí:

- rektorát (HUAJA sa nečlení na fakulty),
- katedry,
- študijné oddelenie,
- zahraničné oddelenie,
- Akademická knižnica,
- Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy,
- koncertné oddelenie,
- ekonomické oddelenie,
- hospodárske oddelenie,
- oddelenie marketingu a manažmentu.

Táto štruktúra vytvára podmienky na chod HUAJA, na zabezpečenie výučby akreditovaných programov a na ďalší rast v oblasti vzdelávania, vývoja a výskumu v oblasti umenia a vedy, na realizáciu koncertov a umeleckých podujatí, na získavanie grantov a financií pre rozvoj vo všetkých uvedených oblastiach. V budúcnosti sa táto štruktúra bude meniť v súlade s novými požiadavkami a realizáciou ďalších vzdelávacích, umeleckých a vedeckých aktivít.

8 Finančné zabezpečenie

HUAJA získava financie na zabezpečenie výučby, rozvoja výskumu a vedy z vlastných príjmov, ktoré tvoria príjmy zo školného, z poskytovania služieb v oblasti umeleckej produkcie, mimo vysokoškolského vzdelávania a reklamných a marketingových služieb.

Druhú – dôležitú časť príjmov tvoria granty na realizáciu zahraničných mobilit pre študentov, absolventov, pedagógov a zamestnancov (program Erasmus+) a grantových agentúr (FPU, Ministerstvo kultúry, bankové sektory, zahraničné veľvyslanectvá na Slovensku a pod.)

HUAJA aj jej súčasť vyvíjajú a aj naďalej budú vyvíjať systematickú a nepretržitú aktivitu v oblasti grantovej politiky, ktorá umožňuje a umožní realizáciu mnohých umelecko-výskumných a vedecko-výskumných projektov. Táto ambícia je zásadná už aj preto, lebo inštitúcia musí kompenzovať výpadok financovania viacerých činností, ktoré ostávajú zatiaľ bez podpory štátu v dôsledku nevyjasnených legislatívnych podmienok a provizórneho stavu štátu vo vzťahu k súkromným vysokým školám všeobecne. Žiadosti o granty sa nebudú môcť obmedzovať len na domáce granty, ale aj na zahraničné formy podpory.

HUAJA bude vyvíjať iniciatívu, aby sa v blízkej budúcnosti uskutočnilo spravodlivé financovanie umeleckej a publikačnej činnosti vo vzťahu k ostatným verejným vysokým školám. Financovanie by malo vychádzať z metodiky, ktorá obsahuje dotačné rámce a transfery všetkých možných zdrojov, využitelných aj v našom prostredí. Financovanie umeleckej, publikačnej a výskumnej činnosti na VŠ umeleckého zamerania by malo byť samozrejmosťou v kontexte existujúcej európskej metodiky.

Výdavky na vzdelávanie v tejto metodike sú členené v troch dimenziách:

- a) Prvá dimenzia definuje miesto, kam sú výdavky na vzdelávanie smerované – do vzdelávacích inštitúcií (školy, školské zariadenia, vysoké školy a ďalšie inštitúcie, ktoré sa priamo podieľajú na poskytovaní podpory a pomoci pri vzdelávaní) alebo mimo týchto vzdelávacích inštitúcií (súkromný nákup tovarov a služieb).
- b) Druhá dimenzia definuje výdavky na vzdelávanie podľa účelu – na vlastné vzdelávanie, výskum a vývoj a servisné služby, spojené so vzdelávaním (ako sú stravovanie, ubytovanie a ďalšie podporné činnosti, potrebné pre realizáciu vzdelávania).
- c) Tretia dimenzia charakterizuje zdroje financovania výdavkov s členením na verejné zdroje, vrátane medzinárodných a domácich zdrojov.

Táto metodika by pokrývala všetky verejné výdavky na vzdelávanie bez ohľadu na to, či sú vynaložené na verejné inštitúcie alebo ide o transfer súkromným subjektom na úhradu životných nákladov študentov alebo na vzdelávacie služby. V prípade výdavkov súkromným subjektom sú pokryté len tie, ktoré priamo súvisia s tovarmi a službami súvisiacimi so vzdelávaním.

Dva kľúčové indikátory výdavkov, ktoré sa vo verejnej diskusii používajú, sú nasledovné:

- a) celkové výdavky na vzdelávacie inštitúcie,
- b) celkové verejné výdavky na vzdelávanie.

Celkové výdavky na vzdelávacie inštitúcie zahŕňajú výdavky, ktoré smerujú na vzdelávacie inštitúcie (školy) z verejných zdrojov, zo zahraničia, od študentov a domácností, ako aj od iných súkromných jednotiek. Je to suma zdrojov, s ktorými vzdelávacie inštitúcie hospodária.

Celkové verejné výdavky na vzdelávanie sa skladajú z dvoch častí. Prvou sú verejné výdavky na vzdelávacie inštitúcie, druhou zložkou sú transfery a platby z verejných zdrojov na vzdelávacie účely súkromným subjektom, t. j. či už študentom alebo iným subjektom (napr. štipendiá, atď.).

Celkové verejné výdavky na vzdelávanie sú preto vyššie ako transfery a platby z verejných zdrojov na vzdelávacie účely súkromným subjektom na vzdelávacie inštitúcie.

V tomto zmysle HUAJA bude naďalej iniciovať, aby bolo prehodnotené financovanie súkromných vysokých škôl s umeleckým vzdelávaním.

9 Monitoring

Úzko individuálny charakter výučby zákonite vedie medzi študentmi a pedagógmi k väzbám, ktoré pretrvávajú aj po skončení štúdia. Pedagógovia sú tak neustále motivovaní sledovať uplatnenie svojich poslucháčov v praxi, ich úspechy a rast. Na základe aplikovania Vnútorného systému kvality (VSK) HUAJA monitoruje uplatnenie absolventov v praxi, na základe ktorého inovuje existujúce a tiež pripravované študijné programy.

VKS je na HUAJA zavedený a implementovaný už od roku 2012. K jeho hlavným zámerom patrí permanentné sledovanie a zvyšovanie kvality vzdelávania a s cieľom dosiahnuť lepšie uplatnenie absolventov v prostredí rýchlo sa meniacich požiadaviek na trhu práce nielen v domácom, ale aj v zahraničnom prostredí.

Dôležitou súčasťou tohto procesu je zefektívnenie a skvalitnenie vzdelávania na HUAJA a s tým súvisiacich pedagogických, umeleckých a vedeckých výstupov.

Realizácia VSK:

- HUAJA má primárnu zodpovednosť za kvalitu a zabezpečenie poskytovaného vzdelávania
- rozvíja a zlepšuje kvality študijných programov s ohľadom na uplatnenie študentov a ostatných odberateľov vysokoškolského vzdelávania v celej EHEA,
- implementuje účinné a efektívne organizačné štruktúry na poskytovanie a podporu študijných programov,
- zabezpečuje transparentnosť a využívanie externých odborných znalostí v oblasti zabezpečovania kvality procesov,
- zabezpečuje rozmanitosť a inováciu vo vzdelávacích procesoch
- zabezpečuje kompatibilitu s kvalitou na domácej a medzinárodnej úrovni

Realizácia a inovovanie VSK umožňuje zabezpečiť vysokú kvalitu vzdelávania, ako aj vývoja a výskumu v oblasti umenia a vedy, pričom prihliada na rozvoj HUAJA aj vo vzťahu k očakávaniam a uspokojovaniu potrieb študentov, pedagógov, umeleckých a vedeckých pracovníkov.

Pri vyhodnocovaní kvality vzdelávania hrajú dôležitú úlohu:

- hodnotenie a úspešnosť dosahovania vytýčených cieľov a zámerov,
- správy a iné dokumenty o zrealizovaných projektoch alebo umeleckých podujatiach,
- správy a iné dokumenty externých inštitúcií (napr.: NKU, MŠVVaŠ SR, Akreditačnej komisie, ARRA a iné),
- zverejnené výstupy z Centrálného registra publikačnej činnosti (CREPČ) a z Centrálného registra umeleckej činnosti (CREUČ),
- zápisnice z výberových konaní na obsadzovanie miest vysokoškolských učiteľov,
- ohlasy z tlače alebo médií na umeleckú činnosť študentov a učiteľov,
- spätná väzba od študentov, absolventov a odbornej verejnosti,
- štatistické podklady o nezamestnanosti absolventov vysokých škôl z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústavu informácií a prognóz školstva a Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR,
- štatistické údaje o študentoch, absolventoch a akademických mobilitách,
- vyhodnotenie vzdelávacích činností v zmysle akreditácie študijných programov,
- napĺňanie profilu absolventa,
- uplatnenie absolventov na trhu práce a v umeleckej oblasti,
- umelecká, publikačná, projektová a ďalšia tvorivá činnosť pedagógov a študentov
- kvalifikačný rast a štruktúra učiteľov,
- ocenenia a úspechy študentov,
- ocenenia a úspechy pedagógov a zamestnancov,
- návštevnosť interných podujatí (koncertov, workshopov, medzinárodných vedeckých a umeleckých podujatí).

HUAJA využíva nástroje monitorovania a hodnotenia kvality uskutočňovania študijných programov. Získané informácie slúžia na zlepšenie kvality vzdelávania a na prijatie konkrétnych opatrení pri zistení nedostatkov.

HUAJA pravidelne:

- sleduje a vyhodnocuje námety študentov ku kvalite študijných programov,
- vypracováva samohodnotiacu správu vo všetkých oblastiach svojej činnosti (s osobitným zreteľom na úroveň vzdelávania, vedy a výskumu, ako aj stavu hospodárenia),
- udržiava dialóg medzi študentom/absolventom a vedením v záujme zabezpečenia čo najvyššej miery spokojnosti študentov a absolventov,
- zabezpečuje funkčný informačný systém študentov.

Sledovanými indikátormi sú:

- analýza študijných výsledkov,
- analýza podnetov študentov k zabezpečeniu študijných predmetov prostredníctvom dotazníkového prieskumu a osobných rozhovorov,
- analýza spokojnosti absolventov (prostredníctvom dotazníkového prieskumu a osobných rozhovorov na spoločných stretnutiach raz do roka).

Neodmysliteľným faktorom vnútornej evaluácie a monitoringu je tiež hodnotenie prezentovaných koncertov, umeleckých podujatí, výskumných projektov a edičných výstupov zo strany partnerov z oblasti umenia a vedy, umeleckých a kultúrnych inštitúcií, ako aj širšej verejnosti.

Záver

HUAJA má v súčasnosti predpoklady pre úspešný rozvoj vo všetkých vytýčených oblastiach a v tomto smere aj pre naplnenie úloh, vytýčených v rámci dlhodobého zámeru.

Rezervy sú vo financovaní umeleckých a vedeckých výstupov z verejných zdrojov, ako aj v možnosti získavania grantov na výskum a vývoj, ktoré by mali byť spravodlivo udeľované aj súkromným vysokým školám. V tomto smere sa HUAJA bude usilovať o vedenie diskusií a argumentovanie opodstatnenosti takéhoto financovania.

Dôležitým cieľom v blízkej budúcnosti bude rozšírenie vzdelávania na prvom a druhom stupni o tretí stupeň doktorandského štúdia, na ktoré síce splnila predpoklady už jeho schválením Akreditačnou komisiou v roku 2017, z formálnych dôvodov ho však zatiaľ nemôže poskytnúť.

Umelci a umenie majú tú výhodu a silu, že disponujú vlastnosťami prerastajúcimi národný rozmer. Hudba a umenie majú internacionálny charakter, pričom ich špecifickému umeleckému jazyku môžu rozumieť príslušníci rozdielnych národov a národností. Z tohto aspektu má HUAJA veľmi dobré predpoklady pre ďalšiu internacionalizáciu študijných programov, umeleckých a vedeckých výstupov.

Dlhodobý zámer rozvoja HUAJA patrí k základným dokumentom, ktoré sú orientované na ciele, priority a úlohy jej poslania. HUAJA bude systematicky pracovať na splnení cieľov, zámerov a poslania, ktoré sú obsahom tohto dokumentu.

prof. PhDr. Egon Krák, ArtD.
rektor a predseda UaVR HUAJA